

Maatschappelijke waarde van sport en bewegen

Hoe verhoudt Alphen aan den Rijn zich tot de rest van het land?

Kerncijfers Alphen aan den Rijn

Hoogopgeleiden

Lokaal	31,0%
Landelijk	34,0%

Besteedbaar inkomen

Lokaal	€ 51.000
Landelijk	€ 47.900

Niet-westerse migranten

Lokaal	11,4%
Landelijk	13,7%

Grijze druk

Lokaal	32,8%
Landelijk	33,1%

Stedelijkheid

Lokaal	sterk
Landelijk	matig

	Lokaal	Landelijk
Gemiddeld aantal sportaccommodaties	21,2	21,5
Gemiddelde afstand tot sporthal	1,5 km	1,6 km
Score beweegvriendelijke omgeving	70	60
Nabijheid van voorzieningen	56	41
Sportaccommodaties	60	62
Recreatief groen en blauw	70	63
Speelplekken	95	72
Uitgaven gemeente sport en bewegen per inwoner	€ 97,4	€ 83,5

	Lokaal	Landelijk
Ervaren goede gezondheid	80,1%	79,1%
Obesitas	13,9%	14,7%
Stress	20,4%	17,7%
18 - 64 jaar	24,8%	21,2%
65+	6,8%	6,5%
Jongeren met psychische klachten	29,8%	27,4%

	Lokaal	Landelijk
Beweegrichtlijnen	48,6%	50,4%
18 - 64 jaar	51,3%	54,2%
65+	39,7%	38,2%
Niet-sporters	50,4%	49,3%
Sportbondleden	25,7%	24,0%
0 - 9 jaar	20,7%	20,0%
10 - 24 jaar	44,2%	43,0%
25 - 44 jaar	22,4%	22,0%
45 - 64 jaar	22,4%	21,0%
65+	20,4%	17,0%
Ongeorganiseerde sporten		
Wielrennen	2,0%	2,5%
Fitness	25,0%	20,3%
Sportief wandelen	3,0%	1,7%
Hardlopen	10,0%	9,2%
Fietsgebruik	41,9%	36,6%

Toelichting

Kerncijfers

Hoogopgeleiden

Het percentage personen in een gemeente waarbij het hoogst behaalde onderwijsniveau het hbo of wo is.

Besteedbaar inkomen

Gemiddeld besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens excl. studenten.

Niet-westerse migranten

Percentage personen met een niet-westerse migratieachtergrond in de gemeente.

Grijze druk

De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder ten opzichte van de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20 tot 65 jaar.

Stedelijkheid

De mate van stedelijkheid bestaat uit vijf categorieën van niet stedelijk tot zeer sterk stedelijk en is gebaseerd op het aantal adressen per vierkante kilometer.

Omgevings/beleidsindicatoren

Gemiddeld aantal sportaccommodaties

Deze indicator geeft het aantal recreatieve sportaccommodaties per 10.000 inwoners weer. Er is rekening gehouden met de verschillen in de diversiteit en capaciteit van de accommodaties.

Gemiddelde afstand tot sporthal (2020)

De gemiddelde afstand via de weg van de inwoners van de gemeente of in Nederland naar de dichtstbijzijnde sporthal, in kilometers.

Score beweegvriendelijke omgeving (2020)

De indicator beweegvriendelijke omgeving gaat van 0 tot 100 en laat zien in hoeverre de openbare ruimte mogelijkheden biedt voor mensen om te sporten en te bewegen. De veronderstelling is dat een beweegvriendelijke omgeving (dus een hogere score) het beweeggedrag positief beïnvloedt.

• De indicator bestaat uit de vier deelindicatoren, [klik hier voor meer uitleg](#).

Uitgaven gemeente sport en bewegen per inwoner (2020)

Uitgaven aan sportbeleid en -activering en -accommodaties door gemeente per inwoner. Dit betreft een bewerking van Rebel en het Mulier Instituut t.b.v. de SROI-berekening. De bedragen komen daarom niet overeen met de bedragen uit de Monitor sportuitgaven gemeenten 2020.

Gezondheidsindicatoren

Ervaren goede gezondheid (2020)

Percentage personen vanaf 18 jaar dat 'goed' of 'zeer goed' antwoordt op de vraag naar algemene gezondheidstoestand.

Obesitas (2020)

Percentage personen vanaf 18 jaar met een BMI van 30 of hoger.

Stress (2020)

Percentage personen vanaf 18 jaar dat afgelopen vier weken (heel) veel stress heeft ervaren.

Jongeren met psychische klachten (2021)

Percentage jongeren uit het tweede en vierde leerjaar van het voortgezet onderwijs dat psychische klachten heeft volgens de [Mental Health Inventory 5](#).

Sport- en beweegcijfers

Beweegrichtlijnen (2020)

Percentage mensen dat minstens 150 minuten matig intensief beweegt per week en minimaal twee keer per week bot- en/of spierversterkende oefeningen doet. Voor ouderen horen hier ook balansoefeningen bij. [Bekijk hier meer over de beweegrichtlijnen](#). Bij ontbrekende data van gemeenten is de [SMAP-database van het RIVM 2020](#) gebruikt.

Niet-sporters (2020)

Percentage mensen dat minder dan één keer per week sport. Bij ontbrekende data van gemeenten is de [SMAP-database van het RIVM 2020](#) gebruikt.

Sportbondleden (2020)

Percentage personen met één of meer lidmaatschappen bij een sportbond.

Ongeorganiseerde sporten (2020)

Percentage volwassenen (18 jaar en ouder) dat hardloopt, wielrent, wandelt of fitness beoefent. Voor het landelijk percentage is het gemiddelde van de gemeenten genomen.

Fietsgebruik (2015-2017)

Percentage personen dat de fiets gebruikt bij een afstand van minder dan 7,5 km. Het betreft verplaatsingen per fiets waarin de gemeente als vertrekplaats is aangemerkt. Cijfers van de gemeenten die na 2017 zijn gefuseerd zijn niet opgenomen of worden getoond in de samenstelling van 2017.

Deze indicatoren zijn geselecteerd op basis van beschikbare gegevens voor alle gemeenten. De gezondheidsindicatoren zijn geselecteerd wanneer we weten dat sport en bewegen hier effect op kan hebben (zie [Human Capital Model](#)).

Opbrengsten sport en bewegen

Het gepresenteerde bedrag laat zien dat wanneer 10% van de mensen die niet voldoet aan de beweegrichtlijnen en dit structureel wel zou gaan doen, dat leidt tot jaarlijks gemiddeld x euro aan maatschappelijke opbrengsten over de hele levensloop van deze groep.

Berekening opbrengsten sport en bewegen

- Er is gekeken naar het aantal personen dat nu niet aan de beweegrichtlijnen voldoet (in 3 groepen: 5-24 jaar, 25-54 jaar en 55+ en hier is 10% van genomen).
- Dit is vermenigvuldigd met de gemiddelde sociaaleconomische waarde van sport en bewegen uit het rapport '[De sociaaleconomische waarde van sport en bewegen](#)'.
- Vervolgens zijn deze bedragen omgerekend naar jaarlijkse opbrengsten op basis van een discontovoet van 2,25% en een gemiddelde resterende levensverwachting van 68 jaar (voor de 5-24 jarigen), 43,6 jaar (voor de 25-54 jarigen) en 18,4 jaar (voor de 55-99 jarigen) (uitgaande van een gemiddelde levensverwachting van 81,5 jaar) en bij elkaar opgeteld.

Let op

- Het gepresenteerde bedrag is tot stand gekomen op basis van enkele aannames en betreft dus een indicatie. Lees het artikel '[Wat is de sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen](#)' voor meer informatie.
- Het is niet reëel om te verwachten dat deze winst direct in jaar één volledig zichtbaar wordt.
- De opbrengsten van sport en bewegen zijn gebaseerd op een landelijk gemiddelde en teruggerekend naar gemeentelijke aantallen. Het risico op afwijken van het bedrag is groter bij kleinere gemeenten.

SROI

Verhoudingsgetal tussen kosten en opbrengsten. Het geeft aan hoeveel hoger de maatschappelijke opbrengsten zijn dan de kosten. Een SROI boven de 1 betekent dat er sprake is van maatschappelijke meerwaarde. Deze cijfers zijn berekend door Rebel en het Mulier Instituut. Lees het artikel '[Investeren in sport en bewegen heeft maatschappelijke meerwaarde](#)' voor de toelichting van de SROI van sport en bewegen.